

Het Arbojaarplan in de praktijk (2)

Bij het artikel 'Het Arbojaarplan in de praktijk', verschenen in 'Arbidsomstandigheden' 64 (1988) nr. 1, blz. 30 e.v., auteur Guido Bayens, behoorden oorspronkelijk ook twee kaders over een model Arbeidsplan en een voorbeeld van een Arbojaarplan.

Door een misverstand werden deze voorbeelden niet bij het artikel afgedrukt. Wij maken dit onderstaand alsnog goed, mede door het feit dat een aantal lezers ons liet weten deze informatie onmisbaar te vinden.

Arbobeidsplannen en -jaarplannen

Model Arbobeidsplan (in fasen op te bouwen)

ARBO-BELEIDSPLAN VAN DE FIRMA ...

1. *Arbo-overlegstructuur.* Arbozaken dienen regelmatig onderwerp van bespreking te zijn in ten minste de volgende overlegsituaties: directiebesprekingen, de overlegvergadering (directie en ondernemingsraad), vergaderingen van staf- en lijnfunctionarissen en het afdelings(werk)overleg. Op eigen initiatief of op verzoek kunnen medewerkers van deskundige diensten deelnemen aan deze overlegsituaties. De VGW-commissie van de Ondernemingsraad kan te allen tijde medewerkers van deskundige diensten in zijn overleg betrekken. Het is mogelijk tijdelijke werkgroepen op te zetten voor het werken aan gemeenschappelijke vraagstukken (bijvoorbeeld lawaai, ergonomie, gevaarlijke stoffen, arbeidsorganisatie, e.d.).

2. *Arbo-verantwoordelijkheden en -bevoegdheden* worden opgenomen in taak- en functiebeschrijvingen. Leidinggevend zijn binnen hun afdeling belast met de uitvoering van het vastgestelde arbobeleid. Dit houdt onder meer in: het toezien op de naleving van regelingen en voorschriften, het uitvoeren van periodieke arbo-inspecties en het oplossen c.q. doorgeven van gesignaleerde knelpunten.

3. Er worden afspraken gemaakt omtrent de taken van en samenwerking tussen de *deskundige diensten* (veiligheidsdienst, gezondheidsdienst).

4. Om de drie jaren zal een externe deskundige uitgenodigd worden een *arbo-audit* uit te voeren, ten einde eventuele onvolkomenheden in het gevoerde arbobeleid op te sporen.

5. Indien nodig zullen *veiligheidsvoorschriften* worden opgesteld.

6. Nieuwe werknemers ontvangen een op onder meer veilig en gezond werken gerichte *introduc*tie, voorlichting en onderricht.

7. Bij de aanname van nieuwe medewerkers, zullen arbeidsomstandighedenoverwegingen mede een rol spelen in het selectieproces (met name welzijnsaspecten). Daarbij – en tijdens de loop van het dienstverband – zal de nodige aandacht worden geschonken aan *doorgroeimogelijkheden* (loopbaanbeleid).

8. Alle werknemers ontvangen regelmatig *voorlichting en onderricht* inzake de arbeidsomstandigheden. Er zal een afzonderlijke 'artikel 6-notitie' worden opgesteld, waarin wordt aangegeven welke zaken in aanmerking komen voor voorlichtings- en onderrichtsactiviteiten en op welke (groepen) werknemers deze gericht dienen te zijn. Daarbij zal ook gekeken worden naar de rol die vakopleidingen (onder andere leerlingstelsel) hierin kunnen spelen.

9. In *werkinstructies* wordt aandacht besteed aan arbo-aspecten.

10. Er zullen *meerjarenplannen* worden opgesteld die gericht zijn op het verminderen van lawaai en trillingen, fysiek belastende arbeid (ergonomie), klimaatbeheersing en ten behoeve van het bevorderen van de hygiëne van de arbeid. (Meerjarenplannen als bijlage toevoegen.)

11. Bij het voorbereiden van bouwactiviteiten, bedrijfsinrichting, aanschaf machines en dergelijke en bij de keuze van processen en werkwijzen, vormt uit *preventie*-overwegingen de aandacht voor de arbeidsomstandigheden een wezenlijk onderdeel. Er dient rekening gehouden te worden met de nieuwste arbonormen. Medewerkers van deskundige diensten dienen in voorkomende gevallen deel uit te maken van het ter zake doende zijnde projectteam.

12. Bij de *inkoop* van materialen, grond- en hulpstoffen worden alleen stoffen gekozen, waarvan voldoende toxicologische en fysisch-chemische gegevens bekend zijn. Daarnaast wordt voorkeur gegeven aan stoffen die – gegeven hun toepassing – geen of zo min mogelijk gezondheidsrisi-

co's met zich mee brengen.

13. *Gevaarlijke stoffenbeleid.* Hiertoe wordt onder meer een register bijgehouden van de in gebruik zijnde gevaarlijke stoffen. Via dit register kan vastgesteld worden welke preventieve en repressieve maatregelen getroffen moeten worden bij het opslaan en transporteren van en werken met deze stoffen. Deze maatregelen dienen via voorlichting en onderricht in een normale bedrijfspraktijk omgezet te worden.

14. Regeling *stralingsbronnen.* Er zullen speciale voorschriften worden opgesteld in verband met de aanwezigheid, het gebruik en het onderhoud van stralingsbronnen.

15. Er worden *verkeersregels* opgesteld voor het interne transport en op bedrijfsterreinen.

16. Bij werkzaamheden met een verhoogd risico zal een *vergunningstelsel* worden gehanteerd.

17. Er worden regels opgesteld en maatregelen getroffen ten behoeve van het *werken op lokaties* en ten behoeve van zogenaamde *solitaire arbeidsplaatsen*.

18. Er worden arbo-eisen neergelegd in *contracten* met aannemers en contractors.

19. Regeling *persoonlijke beschermingsmiddelen* (PBM). Werknemers ontvangen – indien nodig – gratis deugdelijke persoonlijke beschermingsmiddelen en/of beroepskleding. In een afzonderlijke notitie zal aangegeven worden op welke werkplekken het dragen van PBM'en verplicht is en op welke dit aanbevolen wordt. De werkgever draagt zorg voor deugdelijkheidscontroles, onderhoud en vervanging. De werknemer draagt zorg voor het dagelijks beheer van de toe- vertrouwen PBM'en.

20. Er dient sprake te zijn van een regelmatig controle en (preventief) *onderhoud* van gebouwen, machines, gereedschappen en dergelijke.

21. Er wordt een systeem opgezet voor het *melden, rapporteren en onderzoeken van (bijna)ongevallen en gevaar-* ►

lijke situaties.

22. Er worden een aantal systemen opgezet voor het opsporen van knelpunten:

- periodieke *afdelingsinspecties*, waarbij in ieder geval de voor de afdeling verantwoordelijke persoon betrokken is. Door medewerkers van deskundige diensten wordt toezicht uitgeoefend op het verloop van de inspecties en – indien nodig – assistentie verleend.

- *werkplekonderzoek*, door medewerkers van deskundige diensten of door externe deskundigen. Een werkplek onderzoek kan geïnitieerd worden door lijnfunctionarissen, het arbo-overleg of door medewerkers van deskundige diensten.

- periodiek *bedrijfsgeneeskundig onderzoek*, door de bedrijfsarts. Er zal een nadere regeling worden opgesteld, waarin wordt vastgelegd welke medewerkers in aanmerking komen voor dit PBGO.

- *registratie en analyse* van (bijna) ongevallen en verzuim. Door de deskundige diensten wordt een systeem ontwikkeld voor het registreren en analyseren van zowel ongevallen als het ziekteverzuim. Voor al deze systemen geldt dat een doeltreffend rapportagesysteem, resulterend in aanbevelingen dient te worden opgezet.

23. Er dienen afspraken te worden gemaakt voor de handelwijze, indien één of meerdere personen zich niet storen aan veiligheidsregels en -voorschriften.

24. Er wordt een systeem opgezet gericht op *brandpreventie*, *-melding* en *-repressie*.

25. Er wordt een *EHBO*-organisatie opgezet.

26. *Calamiteitenplan* en -organisatie.

27. Bedrijfsspecifieke zaken (bijvoorbeeld asbest, arbeidsveiligheidsrapport, etc.).

Beknopt voorbeeld van een Arbojaarplan

ARBOJAARPLAN VAN DE FIRMA ...

1. In het kader van het voorlichting- en onderricht-beleid zullen de volgende groepen werknemers aan de volgende activiteiten deelnemen:

groep a ... cursus x

groep b ... voorlichtingsbijeenkomst over y

groep c ... training inzake z.

De afdeling personeelszaken is verantwoordelijk voor de realisatie van deze activiteiten.

2. Naar aanleiding van inspectieresultaten zal de klimaatregeling in gebouw a verbeterd worden. De luchtbehandeling zal worden aangepast en er zullen tochtsluizen worden geplaatst. Verantwoordelijk voor de

realisatie: Technische Dienst.

3. In kantoorafdeling b zal het verouderde meubilair worden vervangen, zodat ergonomisch gezien het werken met beeldschermen beter kan geschieden. Verantwoordelijk voor de uitvoering: dhr. Jansen (gebouwbeheer).

4. Het personeelsrestaurant zal worden gemoderniseerd. De uitvoering van een en ander is opgedragen aan een bouwadviseur.

5. In verband met de aankoop van een moderne, computergestuurde telefooncentrale zal door de afdeling Personeelszaken in overleg met betrokkenen nagegaan worden welke aanpassingen van de taakinhoud doorgevoerd moeten worden.

6. De daarvoor in aanmerking komende machines in de onderhoudswerkplaats van de Technische Dienst zullen door deze dienst zelf voorzien worden van een deugdelijke omkasting.

7. Er zal een (tijdelijke) werkgroep geformeerd worden, die nagaat welke aanpassingen in het magazijn nodig zijn, ten einde te komen tot een alternatieve werkmethode, waardoor de rugbelasting van een aantal medewerkers aldaar zal kunnen afnemen. Deze werkgroep staat onder leiding van de bedrijfsverpleegkundige. Als mogelijke deelnemers aan deze werkgroep wordt gedacht aan: medewerker PZ, enkele medewerkers van het magazijn en – indien nodig – een externe ergonoom.

8. Er zal door medewerkers van personeelszaken en de BGD een grondig onderzoek worden ingesteld naar de oorzaken van het te hoge ziekteverzuim in afdeling x.

9. In verband met de onlangs gereedgekomen nieuwbouw, zal door de veiligheidskundige het bestaande calamiteitenplan worden aangepast.

10. Enzovoorts.

G. Bayens

Produktinfo

Nieuwe EAR-posters

**GEHOORVERLIES...?
DÀT KAN JE NIET MAKEN!**

**LAWAAI MAAKT HET BEEST
IN JE WAKKER**

Sinds kort is er een nieuwe wet voor lawaai op de arbeidsplaats. De hoofdpunten zijn dat geluidsniveaus boven de 80 db(A) schadelijk worden geacht en dat boven de 85 db(A) het lawaai zoveel mogelijk bestreden moet worden. Overtreft het geluid de 95 db(A) dan is het dragen van gehoorbeschermende middelen verplicht. Om aan deze nieuwe wet de juiste invulling te geven, is de motivatie van de werknemers belangrijk. Daartoe geeft Groeneveld-Dordrecht BV twee nieuwe EAR-posters uit: Frankenstein en Wolfman. Twee 'heren' die een grote bekendheid genieten. Tekst en beeld spreken voor zich. De posters vragen om aandacht en motiveren tot het gebruik van gehoorbeschermende middelen. En dat is een goede zaak, want één ding is zeker: Gehoorverlies...? Dat kan je niet maken! ■

Inf.: Groeneveld-Dordrecht BV, Postbus 86, 3300 AB Dordrecht. Tel. 078-181400.